

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 32— K
Félévre — — — 16— K
Negyedévre — — — 8— K
Egy hóra — — — 270 K
Egyes szám ára 10 fillér.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájjer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-u. 1. hová a hirdetések, előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők. Telefon 21.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 32— K
Félévre — — — 16— K
Negyedévre — — — 8— K
Egy hóra — — — 270 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl. Azonkívül az összes hirdetés detési irodák. Megjelenik vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 77. szám.

Kedd, április 3.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott távirati jelentésel. —

Amerika döntés előtt.

Összeült az amerikai kongresszus. — Háborus láz Amerikában. — Az orosz szocialisták békeakciója. — Az orosz forradalom hírei.

Az amerikai kongresszus ülése — Háborus láz Amerikában.

Budapest, április 3. A Reuter-ügynökség jelenti Washingtonból e hó másodikáról:

Wilson elnök ma este felszólította a kongresszust, jelentse ki, hogy az Egyesült Államok és Németország között hadiállapot van.

Budapest, április 3. Rotterdamból sürgönyzik: Washingtonból jelentik ide:

A város háborus lázban ég. Minden ablakon zászlók lengenek, a férfiak és nők ruháin nemzeti színű szalag van s a gyermekek zászlókkal mennek iskolába.

A kongresszus ma összeült rendkívüli ülészakra, hogy a Németországgal való háboru kérdésében döntsön.

A képviselőház ülését lelkész imája nyitotta meg s közben a lelkész beszédében kijelentette, hogy a jog és ész szavát a diplomácia nem hallgatta meg. Az Unio népe irtózik a háborutól és a békét szereti, de háborura kényszerítik. Imádkozni kell, hogy minden amerikai szívét a honszeretet dobogtassa és hogy a nép az elnök körül csoportosuljon.

Ezután megkezdődött a képviselőház megalakulása. Az elnökségért izgalmas vetélykedés folyt, amely azzal végződött, hogy az eddigi elnököt, a demokrata Clarkot 217 szavazattal 205 ellenében újra elnökké választották meg.

Wilson üzenete fölött a kongresszus e hét végén dönt.

Wood a képviselőház külügyi bizottságának elnöke javaslatot szándékozik benyújtani, amely kijelenti, hogy az Egyesült Államok és Németország között a hadiállapot már fennáll és ez felhatalmazza az elnököt, hogy háborut vezessen Németország ellen.

Az orosz szocialisták békeakciója.

Budapest, április 3. A Temps jelenti Szentpétervárról:

A munkás és katonabizottság követeli, hogy a kormány vizsgálja meg a béke céljainak kérdését és tájékoztassa

véleményéről, valamint a szövetségesek véleményéről az országot.

Budapest, április 3. Stockholm-ból sürgönyzik:

Általános feltűnést kelt a hír, hogy Branting a svéd szociáldemokraták vezére hirtelen **Szentpétervárra utazott**. Branting egyike a nemzetközi szociáldemokrata legkiválóbb képviselőinek, ismert békebarát, bár érzelmeiben Angliával rokonszenvez.

A stockholmi lapok hangsúlyozzák, hogy **Branting politikai küldetéssel utazik Szentpétervárra**.

Az Est tudósítója Brantingnak elutazása előtt ezeket mondotta:

— Egész Európa önre figyel most. Mindnyájan óhajtjuk, hogy mint békeapostol térjen vissza Szentpétervárról.

Brantinggal együtt utazott Ryden svéd szocialista képviselő, valamint Waltz a **Matin** stockholmi tudósítója, aki mint az entente ügynöke valószínűleg ellenőrizni akarja Brantingot.

Az orosz forradalom egyéb hírei.

Budapest, ápr. 3. Genfből sürgönyzik:

A párisi orosz templomban föleskettek egy orosz csapatot, amely a front-ra megy. Ez alkalommal a csapattal közölték, hogy Boris nagyherceget letartóztatták, mert tudomása volt arról az összeesküvésről, amely Nikolajevics nagyherceget akarta trónra emelni.

Budapest, április 3. A Corriera della Sera jelenti Szentpétervárról:

Az ideiglenes kormány Rasputin egész családját és a főhadiszálláson működő számos magasrangú katonatisztet, tábornokot letartóztatott.

Tegnap reggel nagy katonacsapatok vonultak föl a polgárságtól és zenekarral kísérve a дума elé. Itt a katonák tüntettek a kormány mellett.

Délben óriási csoport asszony jelent meg a дума előtt, ahol Figner Verono forradalmárnő intézett beszédet a kormánytagokhoz, kérve a nők egyenjogúsítását. Rodzianko és Cseidze válaszoltak a beszédre s kijelentet-

ték, hogy a дума támogatni fogja a nők kívánságait.

Budapest, április 3. Mint Odeszából jelentik a forradalmi mozgalom nyugodtan és vérontás nélkül terjed Déloroszországban.

Kievi jelentés szerint, ott Stolypin szobrát a nép ledöntötte.

Egy szentpétervári jelentés arról szól, hogy Kerenszky törvényjavaslaton dolgozik, amely felekezeti és nemzetiségi különbség nélkül — csupán a honosított németek kizárásával — minden orosz állampolgárnak jogegyenlőséget ad.

Budapest, április 3. A Daily Chronicle jelenti Szentpétervárról:

Lwow herceg miniszterelnök kijelentette, hogy az átmeneti rendtelenség miatt nem kell aggódni. Most úgy neki fogunk a munkának, mint soha. A főlhalmazódott energiát föl fogjuk használni olyan erős Oroszország megteremtésére, amely teljesíteni tudja a német kihívás pillanatában magára vállalt feladatokat. Most már hiszszük, hogy megnyerjük a háborút. Ha a régi rendszer maradt volna az uralmon, nem lenne reményünk a győzelemre, Oroszország az örvény szélén állna. A háborut szabadságunkért végig harcoljuk.

Budapest, április 2. Berlinből sürgönyzik: A Vossische Zeitung írja:

Az orosz munkásszövetség mint cenzor igen éles ellentétben a kormánnyal, a legszigorubbán jár el a sajtóval szemben s eltűnt a konzervatív napilapok kiadását.

Más német lapok arról értesülnek, hogy Nikolajevics nagyherceget Krimbe száműzték.

Höfer mai jelentése.

Budapest, ápr. 3. Höfer altábornagy a vezérkar főnökének helyettese jelenti:

Keleti harctér:

Bisztrica és Solotvinska mellett orosz földérintő osztagok előretöréseit visszautasítottuk.

A Dnyesztvertől délre helyenkint emelkedett az orosz tüzérségi tevékenység.

Olasz harctér:

Semmi különös harci esemény.

Délkeleti harctér:

Az Ochrida-tó felől keletre csapataink benyomultak az ellenséges árkokba és foglyokkal tértek vissza.

Uj honvédelmi államtitkár.

Budapest, április 3. Mint a hivatalos lap mai száma jelenti, a király Taba Jdy Kálmán tényleges államnyu altábornagyot honvédelmi államtitkárá nevezte ki.

MODERN MOZI

TELEFONSZÁM 312 és 47.

Szerdán, április 4-én két előadás, d. u. 6 órákor mérsékelt helyárakkal, este 8 órákor rendezes helyárakkal

Magyar filmujdonság!

A könnyelmű asszony.

Társadalmi dráma 5 részben.

Rendezte: Deéry Alfréd. — Szereplők: Flury Elemér, Lakos Edith, Krasznay Aranka, Szőke Sándor, Somogyi Kálmán.

Gyönyörű kísérő műsor.

Helyárak:

Mérsékelt: páholyülés 80 f. I. hely 70 f.
II. hely 60 f. III. hely 40 f. — —
Rendezes: páholyülés 1-20 K, I. hely 1- — K,
II. hely 80 f. III. hely 50 f. — —

nemek minden befizetés nélkül, a feldíjasok havi 31 K és a teljes fizetések havi 62 K befizetésért teljes ellátásban részesülnek az intézet internátusában, ahol egyszermind szakosított nevelés alatt is állanak a növendékek. A középszegélyesek évi 310 K ösztöndíjban részesülnek. A bejárók saját maguk gondoskodnak ellátásukról. A háború tartama alatt az intézet kórháznak lévén lefoglalva, az internátusba csak korlátolt számmal vehetők be a tanulók; a többiek segélyeiket középszegélyesek kapják meg és családoknál laknak, akiknél az ellátás 80-100 K-ba kerül. Az 1 koronás bélyeggel ellátott folyamodvány a nmélt. vall. és közoktatásügyi miniszter urhoz címzendő, de a tanítóképző-intézet igazgatóságához küldendő be. A folyamodványok beküldésének határideje május hó 31-ik napja. A felvétel és segélyezés egyéb módozatairól, a jelentkezés idejéről augusztus hó 10-ig minden tanuló külön értesítést kap.

— **Fémbeváltó Nagybecskerek.** A fémbeváltás még hátralevő rövid határidejére való tekintettel a Fémközpont most hivatalosan közli velünk, hogy Nagybecskerekben a következő fémbeváltóhely működik: Berényi Bódog.

— **Mai számunkhoz csatolt melléklet** megmutatja az utat, miként lehet 1 millió koronát nyerni. Vásároljon osztálysorjegyet Gaedicke bankház szerencsegyűjtőjéértől Budapest Kossuth Lajos utca 11. A gyűjtődék eme legszerencsésebbike eddig 8-szor fizette ki a 400.000 koronás főnyereményt.

— **Adakezzünk az elesett hősök özvegyei és árvái javára** Hadsegélyező Hivatal főpénztára. Képviselőház.

Színház.

— **A tavaszi színiévad.** Balla Kálmán a délvidéki színikerület igazgatója, mint már jeleltük, április 7-ikén szombaton kezdi meg a tavaszi színiévadot a Mágus Miskával. Az évadnyitó előleges színházi jelentés szerint a társulat előadó személyzete a következő: Nők: Buday Ilonka, operette szubrett. Czákó Mici, drámai szende. Csáky Margit, naiva. Gutí Sári, kómika, anya. Huszti Ibolyka, énekes naiva. Mezey Margit, operette szubrett. Vermes Alice, társalgási. Zách Lili, koloratur énekesnő. Férfiak: Balla Kálmán, bonvivant. Krémer Jenő, operette-buffó, komikus. Nyárai Rezső, operette-buffó. Parlagi Béla, énekes bonvivant. Pataki Ferenc, táncos komikus. Sándor Antal, lírai szerelmes. Szécskay Árpád, apa. Török Sándor, jellemszínész. Az időnyben bérletben színikerülő újdonságok: Csárdáskirályné, Három a kislány, Családfő, Csokoládé katona, Csodasok, Csillagok bolondja, Fogadjunk, Gólem, Négy a kislány, Világjáró, Bernát bácsi, Hivatalnokleány, Évike, Künn a bárány, benn a farkas... Szép asszony, Zsuzsi (parasztvígjáték), Névtelen asszony, Kőmives Kelemen, Vengerkák. A bérletgyűjtést Szécskay Árpád titkár végzi, akinél naponta d. u. 3-tól 4 óráig lehet bérelni a Magyar Király szállóban.

Irodalom.

— **Az Arany János társaság közgyűlése.** A temesvári Arany János Társaság most tartotta tagválasztó közgyűlését Szabolcska Mihály elnökletével. Bellai József pénztáros előterjesztette jelentését, melyet a tagok örömmel tudomásul vettek, miután a Társaság a Brocny-album költségeit teljesen fedezte. A Brocny-album kiadásával a Társaság nagy szolgálatot tett a magyar művészet-történelemnek s amidőn a nagy anyagi áldozatoktól sem riadt vissza, bizton remélheti a magyar kultúráért lelkesedni tudó közönségünknek nagyobb arányú támogatását. A Társaság Bellai pénztárosnak faradhatlan buzgalmaért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Ezután a közgyűlés Sztura Szilárd dr. alelnök indítványára elhatározta, hogy az alapszabályokat módosítja. Csukovits Sándor főtitkár felolvasta jelentését s indítványára a Társaság elhatározta, hogy Arany János emlékére a nagygyűléssel kapcsolatban füzetet ad ki, amelyet a pártoló tagoknak is megküld. A listujtást a közgyűlés a háború utánra halasztotta. Az Arany Jánost ünneplő nagygyűlést a Társaság május 6-án tartja meg. A tagválasztó gyűlésen a Társaság tiszteleti tagjai lettek: *Lévay József, Négyessy László dr., Tömörkény István s Neugebauer László*, a jubiláns Arany-fordító. Rendes tagnak választotta a gyűlés *Guggenberger Gyulát, Magony József dr. kegyesrendi tanárt, Patrubány Olivért, Somló Károlyt, Schiff P.tert és Xántus Jánosné szüli. Doleschall Gabriellát.*

— **Porzolt Kálmán** novellái. A népszerű író és publicista négy novelláját adja ki egyik új füzetében a Magyar Könyvtár. Egy színész naplójából cím alatt. Könnyed hangú, friss történetek a magyar élet különböző köreiből, érdekes alakokat mutatnak be, érdekes helyzetekbe bonyolítva, az előadás nagy készségével. A Lampel R. (Wodianer F. és fia) cég kiadásában megjelent füzet ára 36 fillér.

— **Az Érdekes Ujság** az új évfolyam külsőben büszkén mutathat rá arra a nagy népszerűsége, mely a magyar közönség soraiiban körülfut. Ez a népszerűség jogosult, mert az Érdekes Ujság a legfrüggében számol be a legművészeiből és legérdekesebb képekben a világ eseményeiről. Hü tükre a nagy háborúnak, de emellett nincs olyan feljegyezni való esemény, melyet képből meg ne örökítené. Művészi kiállításai mind díszesebb és tökéletesebb. Színes mélynyomású képei, melyeket a nyomdaipar szenzációjaként mostanában bevezetett, ünnepi számaiban már állandósultak és husvéti, aztán pünkösd számaik is ilyen színes mélynyomású művészi képek díszítik. Aki 5 koronával egy negyedévre előfizet, minden ráfizetés nélkül kapja meg a gazdag husvéti és pünkösd számat összes mellékleteivel együtt, bár ezek ára egy korona lesz. Az Érdekes Ujság előfizetői közé belépni azért is előnyös, mert az előfizetők ingyen kapják az esetleges rendkívüli számokat is, kiváratra megkapják Molnár Ferenc „Az aruvinni erdő titka” című könyvét, azonkívül részesülnek abban a számos kedvezményben, melyet a lap csakis előfizetői számára tart fenn. Előfizetéseket elfogad a kiadóhivatal Budapest, V., Vilmos császár-ut 78.

918—1915. b. v. sz.

Árverési hirdetés.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 1902. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tekintetes kir. járásbíró Pk. 3874—1914. számú végzése által International Harvester Company budapesti cég végrehajtó javára aracsni 1369. hsz. a. lakos ellen hátr. 137 K 47 f tőke, ennek 1915. év október hó 1. napjától számítandó 6% kamatai s eddig összesen 125 K 44 f perköltség erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírósággal lefoglalt és 3400 K becsült 2 ló, 2 bivaly ökörből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a Pk. 3874—1915. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Araeson alperes lakásán vagy a községházánál leendő eszközzésére 1917. évi április hó 25. (huszonötödik) napjának délután 2 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladtni fognak.

Kelt Törökbecsén, 1917. évi március hó 26 napján.

Rankovits István
kir. bir. végrehajtó.

1080—1917. sz.

262—3.1

Pályázati hirdetés.

Ujhely községben üresedésben lévő jegyzői állásra pályázatot hirdetek és felhívom pályázókat, hogy képosításukat és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket 1917 május 1-ig hivatalomhoz címezve anyival inkább adják be, mert az elkésztett érkezett vagy kellően fel nem szerelt kérvényeket figyelembe nem veszem.

Az állás javadalmazása:

1. Képzézfizetés a községtől 991 K 20 f az államtól 935 K 14 f
2. 540 □-ól pótkért haszonélvezete 23 K 66 f
- Összesen 2000 K — f
3. Napidíjátalány járásom területén belül tett utazásokért évi 72 korona.
4. Irodátalány évi 56 korona.
5. Lakástisztogatási atalány évi 20 korona.
6. Szabad lakás és házikert haszonélvezete.
7. A pótkert és házikert utáni köztartozásokat a község fizeti.

Perjámos, 1917. évi március hó 27.

Dr. Sal, főszolgabíró.

Nagybecskerek r. t. város polgármesterétől.

5890—1917. kig. szám.

260—1

Versenytárgyalási hirdetés.

Nagybecskerek város tanácsa a városi rendőrlegénység, kézbesítők, bárcaszedők és hivatalosolgák részére az 1917. évi nyári idényre szükséges ruházat beszerzése céljából versenytárgyalást tart.

A zárt ajánlatok 1917. évi május 16-ának délelőtti 10 órájáig Halmos József városi tanácsnok irodájában adandók be, ahol a feltételek, ajánlati minta és a ruházat feletti kimutatás betekinthetők és megkaphatók.

Nagybecskerek, 1917. évi március hó 30-án.

Dr. Peris'cs Zoltán, polgármester.

Üegujabb

bluz-ujdonságok legszebb
vélcsztékban kaphatók

Freund Nándornénál
Mályás király-utca 9. sz

Ugyanolt fizető- és tanuló-leányok
felvétetnek.

Magánjáró gőzgépeket

Kompond és stabil gőzgépeket
Gőzcséplő garnitúrákat
Magánjáró lokomobilokat
Cséplőszekrényeket
Esztergapadokat
Herefejtőket
Elevátorokat
Motorokat
Gőzkekéket és
Gőzkazánokat

javítottan állapotban vásárolnak
= képzézfizetés ellenében =

FRIEDRICH TESTVÉREK
GÉPGYÁRA TEMESVÁR.

VISZKETECSÉGET

rüht, sömört legbiztosabban elmulasztja a
Barna zsír Kis tégely K 1-60,
nagy tégely K 3-—,
családi adag K 9-—, utasítással rendelhető:
Dr. Fleisch E. „Korona” győgytárától, Győr.

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Biztosítási ügyvédek:

Frans J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.-Francia bizt. társ. József fkg.-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Alt.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Hunyadi-u.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-utca.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai. Kültelek.

Cipőkerekedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatáruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 9.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mészik Imre, Pénzügyi palota.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mészik R. Ösvégye, Hunyadi-utca.
Schwab Albert Hunyadi-utca.

Fényképés:

Kremsler István, Gizella-part.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis E., Erzsébet-hidon túl, Ambrózy
szappangyár épületében.

Fűszerkereskedő:

Blesz Ferenc, Megyeház-u. 2. Tarnai-féle ház.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kollarich Gábor, Melenczei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműáru-, rövidárúüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben).

Kőművesek:

Hoff N. és társa.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Női kalap- és kézmunkaüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kalap divatterem és előnyomda:

Szehr Mariska, Gizella-part. Kurländer-
udvar.

Női kalap divatterem és kalapvasalás:

Andresz A. Főtér, Bauer-ház.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.

Sírkórártár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához“ c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és Társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-utca

Téglyagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és Fia.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.
Kurländer Imre, Korona-utca.

Urdivatáruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király sörcsarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Mátyás, Otthon-sörcsarnok.
Tóth Lajos, a nagyhíd mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala.